

PROBLEMA
 DIOPHANTAEVM
 SINGVLARE.

Auctore

L. EYLERO.

Problema.

Inuenire duos numeros, quorum productum vtrovis siue auctum siue minutum fiat quadratum.

Solutio.

§. 1. Cum ambo numeri quaesiti necessario sint fracti, ponatur vna $\frac{x}{z}$ et altera $\frac{y}{z}$ et conditiones Problematis postulant, vt sit

$$1^{\circ}. \frac{xy}{zz} \pm \frac{x}{z} = \square. \quad 2^{\circ}. \frac{xy}{zz} \pm \frac{y}{z} = \square$$

quae ergo formulae etiam per zz multiplicatae debent esse quadrata; vnde hae conditiones sunt adimplendae

$$1^{\circ}. xy \pm xz = \square$$

$$2^{\circ}. xy \pm yz = \square.$$

§. 2. Cum iam sit $aa + bb \pm 2ab = \square$ ex hoc fonte solutionem peti conueniet, quia autem duae huiusmodi conditiones proponuntur, ponamus duplici modo esse tam $xy = aa + bb$ quam $xy = cc + dd$,
 ita

ſita vt fit $aa + bb = cc + dd$, id quod infinitis modis euenire poteſt, vnde pro priore conditione faciamus $xz = 2ab$ et $yz = 2cd$, quo pacto ambae conditiones adimplentur, quare cum inde habeamus

$$x = \frac{2ab}{z} \quad \text{et} \quad y = \frac{2cd}{z}$$

erit nunc

$$xy = \frac{4abcd}{z^2} = aa + bb = cc + dd,$$

vnde deducimus

$$zz = \frac{4abcd}{aa + bb} \quad \text{ſive} \quad \frac{zz}{4} = \frac{abcd}{aa + bb}$$

ita vt haec formula $\frac{abcd}{aa + bb}$ reddi debeat quadratum, praeterea vero etiam neceſſe eſt vt fit

$$cc + dd = aa + bb.$$

§. 3. Incipiamus ab hac poſtrema conditione, ac denotent literae m et n eiſmodi numeros, vt fit $mm + nn = 1$, id quod facile praefatur, ac capiatur

$$c = ma + nb \quad \text{et} \quad d = na - mb$$

tum enim erit

$$cc + dd = (aa + bb)(mm + nn) = aa + bb$$

hinc igitur altera conditio poſtulat vt fit

$$\frac{zz}{4} = \frac{ab((ma + nb)(na - mb))}{aa + bb} = \square$$

vel etiam

$$\frac{zz}{4} = \frac{ab(am + bn)(bm - an)}{aa + bb}$$

quandoquidem poſtremus factor $bm - an$ idem dat quadratum ac praecedens $(na - mb)$.

PROBLEMA

§. 4. Notum autem est literis m et n hos valores tribui debere

$$m = \frac{pp - qq}{pp + qq} \quad \text{et} \quad n = \frac{2pq}{pp + qq}$$

tum enim fit $mm + nn = 1$, hinc autem erit

$$am + bn = \frac{a(pp - qq) + 2bpq}{pp + qq} \quad \text{et} \quad bm - an = \frac{b(pp - qq) - 2apq}{pp + qq}$$

quae formulae in se inuicem multiplicatae praebent:

$$ab(pp - qq)^2 + \frac{2(bb - aa)pq(pp - qq)}{(pp + qq)^2} - \frac{4abppqq}{(pp + qq)^2}$$

cuius fractionis numeratorem breuitatis gratia designemus litera S , ita ut fit

$$S = abp^4 + 2(bb - aa)p^3q - 6abppqq - 2(bb - aa)pq^3 + abq^4$$

quo valore notato erit

$$\frac{zz}{4} = \frac{abS}{(aa + bb)(pp + qq)^2} \quad \text{siue}$$

$$\frac{1}{4}(aa + bb)(pp + qq)^2 zz = abS.$$

§. 5. Hinc igitur facta substitutione erit

$$abS = aabbbp^4 - 2ab(aa - bb)p^3q - 6aabbppqq + 2ab(aa - bb)pq^3 + aabbq^4$$

quae formula, cum tam primum quam postremum membrum sint quadrata, commode ad quadratum reduci poterit, ita ut litteris a et b pro lubitu assumtis valores idonei pro p et q erui possint, tum vero ut etiam formula

$$\frac{1}{4}(aa + bb)(pp + qq)^2 zz$$

fiat quadratum: necesse est litteras a et b ita assumi ut $aa + bb$ fiat quadratum, quo facto radicem quadratam extrahendo habebitur:

$$\frac{1}{2}(pp + qq)z \sqrt{aa + bb} = \sqrt{abS}.$$

§. 6.

§. 6. Statuamus igitur secundum praecepta cognita

$$\sqrt{abS} = abpp - (aa - bb)pq + abqq$$

tum autem erit

$$abS = aabbp^2 - 2ab(aa - bb)pq + 2aabbppqq - 2ab(aa - bb)pq^2 + aabbq^2 + (aa - bb)^2ppqq$$

quod quadratum si cum formula superiori comparatur, membra prima, secunda et ultima se mutuo tollunt, reliqua vero per $ppqq$ diuisa hanc suppeditant aequationem

$$-6aabbp + 2ab(aa - bb)q = 2aabbp - 2ab(aa - bb)q + (aa - bb)^2p$$

quae reducitur ad hanc formam

$$4ab(aa - bb)q = (a^4 + 6aabb + b^4)p$$

unde concluditur $\frac{q}{p} = \frac{a^4 + 6aabb + b^4}{4ab(aa - bb)}$

quae fractio si deprimi nequeat, quod quidem nunquam euenire potest, ponatur

$$p = 4ab(aa - bb) \text{ et } q = a^4 + 6aabb + b^4.$$

§. 7. Sumtis igitur numeris a et b ita ut $aa + bb$ fiat quadratum, hae formulae nobis praebent idoneos valores pro literis p et q , quibus inventis erit

$$\frac{1}{2}(pp + qq) \approx \sqrt{aa + bb} = \sqrt{abS} = abpp - (aa - bb)pq + abqq$$

hincque

$$z = \frac{2\sqrt{abS}}{(pp + qq)\sqrt{aa + bb}}$$

tum vero ipsi numeri quaesiti erunt

$$\frac{x}{z} = \frac{2ab}{zz} \text{ et } \frac{y}{z} = \frac{2cd}{zz} = \frac{2(ma + nb)(na - mb)}{zz}$$

P 2

vbi

vbi litteris m et n hi tributi sunt valores

$$m = \frac{pp - qq}{pp + qq} \quad \text{et} \quad n = \frac{2pq}{pp + qq} :$$

hic perinde est siue valor posterior prodeat negatiuus siue positius, semper enim positius locum habebit valor, quandoquidem terminus yz producto xy tam addi quam subtrahi debet.

§. 8. Quia $aa + bb$ debet esse quadratum, casus simplicissimus quo hoc contingit est $a = 4$ et $b = 3$, tum enim erit

$$\sqrt{aa + bb} = 5, \quad ab = 12 \quad \text{et} \quad (aa - bb) = 7,$$

ex his igitur porro deducimus

$$p = 336, \quad q = 1201, \quad \text{deinde} \quad \sqrt{abS} = 12(pp + qq) - 7pq,$$

hincque

$$z = \frac{24(pp + qq) - 14pq}{5(pp + qq)} = \frac{24}{5} - \frac{14pq}{5(pp + qq)}$$

denique vero pro y inueniendo erit

$$(ma + nb) = \frac{4(pp - qq) + 6pq}{pp + qq} \quad \text{et} \quad (mb - na) = \frac{3(pp - qq) - 8pq}{pp + qq},$$

quibus valoribus substitutis erit

$$\frac{x}{z} = \frac{24}{z} \quad \text{et} \quad \frac{y}{z} = \frac{2(4m + 3n) + n - 3m}{z}$$

pro his formulis autem euoluendis notetur esse:

$$pp = 112896, \quad qq = 1442401, \quad pq = 403536$$

vnde elicitur

$$pp + qq = 1555297, \quad \frac{6z}{z} = \frac{1583812}{1555297} \quad \text{hinc} \quad z = \frac{2 \cdot 1583812}{5 \cdot 1555297}$$

$$\text{porro} \quad m = -\frac{1529505}{1555297}, \quad n = \frac{807072}{1555297} \quad \text{vnde fit} \quad 4m + 3n = -\frac{2895804}{1555297}$$

$$\text{et} \quad 4n - 3m = \frac{7217803}{1555297} \quad \text{hinc ergo colligimus} \quad \frac{x}{z} = \frac{6 \cdot 25(1555297)^2}{(1583812)^2}$$

$$\text{et} \quad \frac{y}{z} = \frac{2895804 \cdot 25 \cdot 2216802}{2 \cdot 1583812^2}$$

§. 9.

§. 9. Cum hi numeri sint tam immenfi; accuratius inquiramus, an non solutionem in numeris minoribus eruere liceat, et quo calculum paulisper contrahamus, incipiamus ab æquatione

$$\frac{zz}{4} = \frac{ab(am+bn)(bm+an)}{aa+bb}, \text{ vbi est}$$

$$m = \frac{pp-qq}{pp+qq} \text{ et } n = \frac{2pq}{pp+qq}$$

haecque formula quadratum efficienda tam negative quam positive accipi potest; statuamus iam $a = nb$ et $p = qr$ vt primo fit

$$m = \frac{rr-r}{rr+1} \text{ et } n = \frac{2r}{rr+1},$$

tum vero haec formula ad quadratum reduci debeat

$$\frac{zz}{4} + \frac{nb((n(r-1)+2r)(r-1-2nr))}{(nn+1)(r+1)^2} \text{ siue } \frac{zz(r+1)^2}{4bb}$$

$$= \frac{n((n(r-1)+2r)(r-1-2nr))}{nn+1} = \square,$$

hic autem primo obseruamus casu $r = 1$ hanc formulam euadere $= -\frac{4nn}{nn+1}$, siue etiam $+\frac{4nn}{nn+1}$ quae ergo erit quadratum dummodo $nn+1$ fuerit quadratum, praeterea vero notasse iuuabit, sumto $r = n$ hanc formulam fieri

$$= -nn(nn+1)$$

cuius negatiuum iterum sit quadratum, si modo $nn+1$ sit quadratum, cum igitur duos iam habeamus casus, quibus haec formula sit quadratum, ex iis alios casus secundum praecepta cognita eliciamus.

Euolutio prima.

§. 10. Cum utroque casu $nn+1$ debeat esse quadratum ponamus:

$$\frac{zz(r+1)^2}{4bb} = TT \text{ vt sit}$$

P 3

TT=

$$TT = n((2r + n(rr - 1))(2nr - (rr - 1)))$$

quae formula quia euadit quadratum posito $r = 1$,
statuamus

$$r = 1 + v \text{ eritque } rr - 1 = 2v + vv \text{ vnde oritur}$$

$$TT = n((2 + 2(n+1)v + nvv)(2n(n-1)v - vv))$$

quae formula euoluta praebet

$$TT = 4nn + 4n(nn + 2n - 1)v + 4n(nn - 1)vv + 2n(nn - 2n - 1)v^3 - nnv^4$$

statuatur ergo

$$T = 2n + (nn + 2n - 1)v + fvv, \text{ ideoque}$$

$$TT = 4nn + 4n(nn + 2n - 1)v + (nn + 2n - 1)^2 vv + 2f(nn + 2n - 1)v^3 + ffv^4$$

vbi duo membra priora mutuo se tollunt, capiamus
igitur f ita, vt etiam tertia membra se destruant, vn-
de fieri debet

$$4n(nn - 1) = (nn + 2n - 1)^2 + 4nf \text{ siue}$$

$$-n^2 - 2nn - 1 = -(nn + 1)^2 = 4nf \text{ ideoque}$$

$$f = -\frac{(nn + 1)^2}{4n};$$

iam cognito valore f reliqua membra per v^3 diuifa
dant

$$2n(nn - 2n - 1) - nnv = 2f(nn + 2n - 1) = ffv$$

vnde colligitur

$$v = \frac{2n(nn - 2n - 1) - 2f(nn + 2n - 1)}{ff + nn}$$

hinc autem valor ipsius v multo magis fieret com-
plicatus, quia in hac formula numerus n ad octauam
potestatem exurgit.

Euolu-

Euolutio secunda.

§. 11. Ponamus nunc $r = n + v$, eritque

$TT = n((n(nn + 1) + 2(m + 1)v + nvw)(nn + 1 - vw))$,
ideoque euoluendo

$$TT = nn(mn + 1)^2 + 2n(mn + 1)^2v - 2n(mn + 1)v^2 - nnv^2.$$

Ponatur igitur

$$T = n(nn + 1) + (nn + 1)v + fv^2,$$

cuius quadratum dat

$$TT = nn(nn + 1)^2 + 2n(mn + 1)^2v + 2n(mn + 1)fvv + 2(mn + 1)fv^2 + ffv^2 \\ + (nn + 1)^2vw$$

Ibi duo membra priora iam se destruunt, ut igitur etiam termini vw se destruant sumi debet $f = -\frac{(nn + 1)}{2n}$, tum vero bina membra posteriora per v^2 diuisa praebent

$$2n(nn + 1) - nnv = 2(nn + 1)f + ffv \text{ unde fit} \\ v = -\frac{2n(nn + 1) - 2(nn + 1)f}{ff + nn}$$

quae formula loco f valorem substituendo praebet:

$$v = -\frac{4n(nn + 1)(n - 1)}{5n^2 + 2nn + 1}$$

unde fit

$$r = \frac{n(n^2 + 2nn + 5)}{5n^2 + 2nn + 1} = \frac{p}{q} \text{ hinc cum sit } n = \frac{a}{b} \text{ erit} \\ p = a^4 + 2aabb + 5b^4 \text{ et } q = 5a^4 + 2aabb + b^4.$$

§. 12. Quod si ergo hic ut supra sumatur $a = 4$ et $b = 3$, reperietur

$$p = 949 = 13 \cdot 73 \text{ et } q = 1649 = 97 \cdot 17$$

qui numeri cum sint maiores iis, quos supra inuenimus

nimus, videntur maiores numeros quaesitos producere; quia autem uterque est impar, reductio quaequam locum inueniet: interim tamen ad numeros minores non peruenitur.

§. 13. Si formulae hic pro TT inuentae signa inuertamus ut prodeat:

$$TT = nnv^2 + 2n(nn+1)v^2 - 2n(nn+1)^2v - nn(nn+1)^2$$

ac ponamus

$$T = nvv + (nn+1)v + f,$$

erit sumto quadrato

$$TT = nnv^2 + 2n(nn+1)v^2 + 2nfvv + 2(nn+1)fv + ff + (nn+1)^2vv$$

vbi prima et secunda membra se destruunt, ac pro tertiis fiat $f = -\frac{(nn+1)^2}{2n}$, iam inuento hoc valore fiat etiam

$$v = \frac{ff + nn(nn+1)^2}{-2n(nn+1)^2 - 2f(nn+1)}$$

et substituto pro f valor inuentus $-\frac{(nn+1)^2}{2n}$ reperitur $v = \frac{5n^4 + 2nn+1}{4n(1-nn)}$, hincque porro

$$r = \frac{n^4 + 6nn+1}{4n(1-nn)} = \frac{p}{q}, \text{ quia igitur } n = \frac{a}{b} \text{ erit}$$

$$\frac{p}{q} = \frac{a^4 + 6a^2bb + b^4}{4ab(bb-aa)}$$

Quae solutio eosdem praebet valores, quos per primam euolutionem eruimus, ex quo concludi posse videtur, simpliciores solutiones huius Problematis vix expectari posse.

§. 14. Imprimis autem hic casus omni attentione dignus occurrit, quo $v = 0$, vbi formula TT sponte fit quadratum, scilicet $nn(nn+1)^2$ ita vt hoc casu prodeat

$$\frac{22(rr+1)^2(nn+1)}{4bb} = nn(nn+1)^2$$

seu radice quadrata extracta

$$\frac{2(rr+1)\sqrt{nn+1}}{2b} = n(nn+1);$$

cum autem sit $v = 0$, ob $r = n + v$ erit $r = n$ vnde colligitur

$$z = \frac{2bn(nn+1)}{(nn+1)^{\frac{3}{2}}} = \frac{2bn}{\sqrt{nn+1}} = \frac{2ab}{\sqrt{aa+bb}},$$

porro ob $r = n = \frac{a}{b}$ erit $p = a$ et $q = b$, $c = ma + nb$ et $d = na - mb$ existente

$$m = \frac{aa - bb}{aa + bb} \text{ et } n = \frac{2ab}{aa + bb}$$

quocirca erit $c = a$ et $d = b$, vnde bini numeri quaesiti erunt,

$$\text{vnus} = \frac{z}{z} = \frac{2ab}{2z} = \frac{aa + bb}{2ab}; \text{ alter } \frac{2}{z} = \frac{2cd}{zz} = \frac{aa + bb}{2ab},$$

ita vt ambo nostri numeri sint inter se aequales, meminisse autem oportet formulam $aa + bb$ quadratum esse debere.

§. 15. Quanquam autem haec solutio satis est simplex, tamen indoli quaestionis propositae minus satisfacere est censenda, propterea quod duos numeros aequales exhibet, cum nostrum Problema manifeste duos numeros inaequales postulet, interim tamen deducimur ad solutionem huius quaestionis: In-

venire numerum quadratum, qui radice sua sine auctus
sive minus producat quadratum.

Quod si ergo radix huius quadrati vocetur $=z$,
erit uti modo invenimus $z = \frac{aa+bb}{2ab}$, dummodo
 $aa+bb$ fuerit quadratum, capiatur ergo $a=pp-qq$
et $b=2pq$, ut fiat $aa+bb = (pp+qq)^2$, hinc-
que solutio nostra praebet $z = \frac{(pp+qq)^2}{+pq(pp-qq)}$, unde
pro z sequentes valores simpliciores eruuntur

I°. $\frac{25}{24}$, II°. $\frac{169}{120}$, III°. $\frac{225}{112}$, IV°. $\frac{625}{336}$, V°. $\frac{841}{840}$, VI°. $\frac{1681}{720}$ etc.

§. 16. Et si autem hic casus parum ad propositum
nostrum conferre videtur, tamen eius consideratio atten-
ta mox eiusmodi binos numeros suppeditavit ipsi Proble-
mati proposito satisfaciētes, cuiusmodi sunt hi duo
numeri

$$A = \frac{141}{840} \quad \text{et} \quad B = \frac{1269}{840}$$

tum enim erit

$$AB + A = A(B + 1), \quad \text{ubi}$$

$$B + 1 = \frac{2209}{840} = \frac{47^2}{840} \quad \text{et} \quad B - 1 = \frac{529}{840} = \frac{23^2}{840}$$

utroque autem valor in $A = \frac{29^2}{840}$ ductus manifesto
praebet quadrata: Eodem modo reliquae conditiones
 $AB - B = B(A - 1)$ ob $A + 1 = \frac{1681}{840} = \frac{41^2}{840}$ et $A - 1 = \frac{1}{840}$
utraque in $B = \frac{57^2}{840}$ ducta pariter quadrata exhibent.

§. 17. Nunc igitur multo magis mirari oportet,
cur istam solutionem satis simplicem ex analy-
si supra allata nullo modo elicere licuerit, quin et-
iam hi duo numeri nequidem in formulis no-
stris supra usurpatis scilicet $\frac{x}{z} = \frac{aab}{zz}$ et $\frac{y}{z} = \frac{aab}{zz}$
contineri videntur, cum nostri numeratores in
factores

factores resolui nequeant, denominatores autem non sint quadrata, hac autem circumstantia probe perpensa, facile agnoscimus, solutionem problematis nostri longe alio modo esse aggrediendam, ut huiusmodi solutiones simpliciores eliciamus, atque hinc clare perspicimus, quanti sit momenti huiusmodi Problemata idoneo modo ad calculum reuocare, hancque ob rem sequentem solutionem satis planam hic subiungamus.

Solutio plana Problematis propositi.

§. 18. Denotent litterae A et B binos numeros quaesitos, ita ut hae formulae

$$AB \pm A = A(B \pm 1) \text{ et } AB \pm B = B(A \pm 1)$$

debeant esse quadrata; hunc in finem tribuamus his numeris sequentes formas

$$A = \frac{a+bb}{2ab} \text{ et } B = \frac{c+c+dd}{2cd},$$

sic enim prodibit

$$A \pm 1 = \frac{(a \pm b)^2}{2ab} \text{ et } B \pm 1 = \frac{(c \pm d)^2}{2cd}$$

quare ut ambae illae formulae fiant quadrata, pro priore necesse est, ut sit $\frac{c+c+dd}{2cd}$ quadratum, pro altera autem, ut haec forma $\frac{a+bb}{2ab}$ sit quadratum.

§. 19. Quo igitur his conditionibus satisfaciamus, statuamus tam

$$aa + bb = \square \text{ et } cc + dd = \square,$$

tum vero necesse est ut etiam productum $abcd$

Q 2

fiat

fiat quadratum, quae quidem positio iam est limitata, dum illis conditionibus etiam aliis modis satisfieri posset, at vero simplicissimas solutiones suppeditare videtur: Hunc igitur in finem ponamus

$$a = pp - qq, b = 2pq, c = rr - ss \text{ et } d = 2rs$$

vt fiat

$$aa + bb = (pp + qq)^2 \text{ et } cc + dd = (rr + ss)^2$$

ita vt sit

$$A = \frac{(pp + qq)^2}{+pq(pp - qq)} \text{ et } B = \frac{(rr + ss)^2}{+rs(rr - ss)}$$

tum vero superest vt

$$abcd = 2pq(pp - qq) \cdot 2rs(rr - ss),$$

sive haec formula

$$pq(pp - qq) \cdot rs(rr - ss)$$

fiat quadratum, hic vero casus manifesto problema satis notum deducitur, quo duo triangula re-ctangula in numeris quaeruntur, quorum areae sint inter se aequales; quaeruntur igitur duo numeri vterque formae $xy(x^2 - y^2)$ quorum productum sit quadratum, vnde in sequenti Tabella simpliciores numeros huius formae exhibeamus per factores expressos, vbi quidem factores quadratos omittamus:

x	y	$xy(x+y)(x-y)$
2	1	2.3
3	2	2.3.5
4	1	3.5
4	3	3.7
5	2	2.3.5.7
5	4	5
6	1	2.3.5.7
6	5	2.3.5.11
7	2	2.5.7
7	4	3.7.11
7	6	2.3.7.13
8	1	2.7
8	3	2.3.5.11
8	5	2.3.5.13
8	7	2.3.5.7
9	2	2.7.11
9	4	5.13
10	1	2.5.11
10	3	2.3.5.7.13
11	2	2.11.13
11	4	3.5.7.11
11	10	2.3.5.7.11
12	1	3.11.13
13	2	2.3.5.11.13
13	8	2.3.5.7.13
13	12	3.13
14	1	2.3.5.7.13
14	11	2.3.7.11
14	13	2.3.7.13

Q 3

§. 20.

§. 20. Haec tabula nobis iam aliquot solutiones suppeditat, quarum prima et simplicissima oritur sumendo $p = 5$, $q = 2$, et $r = 6$, $s = 1$ vnde oritur

$$A = \frac{29^2}{345} = \frac{841}{345} \quad \text{et} \quad B = \frac{37^2}{345} = \frac{1369}{345}$$

qui sunt ipsi numeri supra memorati; in nostra autem tabella occurrunt quoque isti numeri $x = 8$ et $y = 7$ eisdem factores 2. 3. 5. 7 continentes, hinc igitur formemus numerum

$$C = \frac{(xx + yy)^2}{4xy(xx - yy)} \quad \text{erit} \quad C = \frac{115^2}{3360} \quad \text{vbi} \quad 3360 = 4 \cdot 840$$

quemadmodum igitur ambo numeri A et B quaesito satisfecerunt, ita etiam hi duo numeri A et C eodemque modo etiam isti B et C seorsim satisficient.

§. 21. Porro etiam iidem factores 2. 3. 5. 11 reperiuntur casibus $x = 6$ et $y = 5$ ita $x = 8$ et $y = 3$ sumtis ergo $p = 6$, $q = 5$, $r = 8$ et $s = 3$, nascuntur isti numeri satisficientes

$$A = \frac{61^2}{1320} \quad \text{et} \quad B = \frac{73^2}{1320} \quad \text{vbi} \quad 1320 = 4 \cdot 330$$

simili modo insuper plures alias solutiones ex tabula ista peti licet.

§. 22. Quo autem plures huiusmodi solutiones exhibere queamus, faciamus

$$pq(pp - qq) = rs(rr - ss)$$

quod cum in genere non nisi operose effici queat, casum magis particularem accipiamus et statuamus $r = p$, ut fieri debeat

$$q(pp - qq) = s(pp - ss),$$

vnde

vnde elicimus

$$pp = qq + qs + s^2s,$$

quare statuamus $p = q + \frac{m}{n}s$, vt fiat

$$q + \frac{2mq}{n} + \frac{mms}{nn} \text{ siue } nnq + nns = 2mnq + mms,$$

vnde colligitur $\frac{q}{s} = \frac{mm - nn}{nn - 2mm}$: Sumamus igitur

$$q = mm - nn \text{ et } s = nn - 2mn \text{ eritque}$$

$$p = r = mm - nn + mn - 2mm = -mm - nn + mn,$$

vbi litteras m et n pro lubitu tam negatiuas quam positivas accipere licet; haec ergo solutio ita se habebit: Sumto numero n negatiuo habebimus

$$p = mm + mn + nn \quad \parallel \quad r = mm + mn + nn$$

$$q = mm - nn \quad \parallel \quad s = nn + 2mn$$

vnde iam innumerabiles solutiones nascuntur, inde vero habebitur

$$a = pp - qq, \quad b = 2pq, \quad c = rr - ss \text{ et } d = 2rs$$

vnde numeri quaesiti reperientur

$$A = \frac{(pp + qq)^2}{4pq(pp - qq)} = \frac{aa + bb}{2ab} \text{ et } B = \frac{cc + dd}{2cd} = \frac{(rr + ss)^2}{4rs(rr - ss)}$$

§. 23. Cum haec solutio tantopere discrepet a prima, quam dedimus, operae pretium erit inuestigare, quomodo haec etiam in illa contineatur. Posueramus autem ipsos numeros quaesitos $\frac{x}{z}$ et $\frac{y}{z}$, tum vero statuimus

$$xy = aa + bb = cc + dd$$

hinc vero deduximus $\frac{zx}{z} = \frac{abcd}{aa + bb}$ ita vt esse debeat primo

$$aa + bb = cc + dd, \text{ tum vero } \frac{abcd}{aa + bb} = \square;$$

iam

iam tribuamus tam litteris a et b , quam c et d communem factorem et statuamus $a = fp$ et $b = fq$ tum vero $c = gr$ et $d = gs$, eritque

$aa + bb = ff(pp + qq)$ et $cc + dd = gg(rr + ss)$,
 quae formulae cum sibi debeant aequari, fiat

$pp + qq = gg$ et $rr + ss = ff$
 sic enim fiet $xy = ffgg$, praeterea vero esse debet

$$\frac{1}{4}zz = \frac{ffpq \cdot ggrs}{ffgs} \text{ siue } \frac{1}{4}zz = pqrs = \square:$$

Quamobrem statuamus

$p = \alpha\alpha - \beta\beta$, $q = 2\alpha\beta$ atque $r = \gamma\gamma - \delta\delta$ et $s = 2\gamma\delta$
 ut fiat

$pp + qq = (\alpha\alpha + \beta\beta)^2 = gg$ et $rr + ss = (\gamma\gamma + \delta\delta)^2 = ff$
 unde erit

$f = \gamma\gamma + \delta\delta$ et $g = \alpha\alpha + \beta\beta$
 et nunc habebitur

$\frac{1}{4}zz = 4\alpha\beta(\alpha\alpha - \beta\beta) \cdot \gamma\delta(\gamma\gamma - \delta\delta)$,
 ita ut hoc productum

$$\alpha\beta(\alpha\alpha - \beta\beta) \cdot \gamma\delta(\gamma\gamma - \delta\delta)$$

debeat esse quadratum, quae est eadem formula quam in solutione posteriore quadratum efficere debuimus. Cui conditioni quando erit satisfactum, numeri quaesiti ita se habebunt:

$$\frac{x}{z} = \frac{2ab}{zz} = \frac{aa + bb}{2cd} = \frac{cc + dd}{2cd}$$

$$\frac{y}{z} = \frac{2cd}{zz} = \frac{aa + bb}{2ab}$$

quae sunt eadem formulae, quibus solutio posterior est superfructa.

§. 24. Hic etiam generalius potuiffemus ftuere

$$pp + qq = Ngg \text{ et } rr + ss = Rff$$

vnde fit

$$xy = aa + bb = cc + dd = Nffgg$$

tum vero vt ante debet effe

$$\frac{zz}{4} = \frac{ffgg \cdot pqrs}{Nffgg} = \frac{pqrs}{N}$$

ita vt debeat effe $\frac{pqrs}{N}$ fiue $Npqrs = \square$;

sumamus exempli gratia $N = 5$ et cum effe debeat

$$5(pp + qq) = 25gg = (2p - q)^2 + (p + 2q)^2$$

sumamus.

$$2p - q = \alpha\alpha - \beta\beta \text{ et } p + 2q = 2\alpha\beta$$

ac reperietur

$$p = \frac{2(\alpha\alpha + \alpha\beta - \beta\beta)}{5}, \quad q = \frac{4\alpha\beta - \alpha\alpha + \beta\beta}{5}$$

simili modo quia debet effe $5rr + ss = 25ff$, habebitur

$$r = \frac{2(\gamma\gamma + \gamma\delta - \delta\delta)}{5} \text{ et } s = \frac{4\gamma\delta - \gamma\gamma + \delta\delta}{5}$$

et iam fupereft vt $5pqrs$ reddatur quadratum, fimilique modo folutionem generaliore[m] reddere licebit.

§. 25. Quoniam autem folutio noftri problematis perducta eft ad intentionem duorum triangulorum reftangulorum, quorum areae inter fe teneant rationem quadraticam, adiungamus hic aliquot folutiones quaeftionis latius patentis, quo fcilicet quaeruntur duo triangula reftangula, quorum areae datam inter fe teneant rationem puta vt α et β . ita vt effe debeat $pq(pp - qq) : rs(rr - ss) = \alpha : \beta$.

PROBLEMA

Cui conditioni satisfiet sequentibus octo formulis

	p	q	r	s
I.	$a + \xi$	$2a - \xi$	$a + \xi$	$2\xi - a$
II.	$3a$	$2\xi - a$	3ξ	$2a - \xi$
III.	$2a + \xi$	$\xi - a$	$a + 2\xi$	$\xi - a$
IV.	$a + 2\xi$	3ξ	3ξ	$\xi + 2a$
V.	$\xi - 2a$	$6a$	$2\xi + 4a$	$\xi + 4a$
VI.	$\xi + 4a$	$\xi - 8a$	3ξ	$8a - \xi$
VII.	$\xi + 2a$	$6a$	$2\xi + 4a$	$\xi - 4a$
VIII.	$\xi + 8a$	$\xi - 4a$	3ξ	$8a + \xi$

Vbi notasse iuuabit, si qui horum numerorum prodeant negatiui, eos tuto in positiuos verti posse, tum vero pro utroque triangulo maiores numeros literis p et r ; minores vero literis q et s tribui oportere.

§. 26. Pro nostro igitur Problemate tantum opus est, vt loco a et ξ numeri quadrati accipiantur, id quod exemplo illustrasse sufficet.

Sumamus igitur $a = 9$ et $\xi = 4$ ac sequentes octo solutiones obtinebuntur:

I°.	$p = 14, q = 13$	$r = 13$ et $s = 1$
II°.	$p = 27, q = 1$	$r = 14$ et $s = 12$
III°.	$p = 22, q = 1$	$r = 17$ et $s = 5$
IV°.	$p = 23, q = 21$	$r = 22$ et $s = 12$
V°.	$p = 54, q = 14$	$r = 40$ et $s = 28$
VI°.	$p = 68, q = 40$	$r = 68$ et $s = 12$
VII°.	$p = 54, q = 22$	$r = 44$ et $s = 32$
VIII°.	$p = 76, q = 32$	$r = 76$ et $s = 12$

Quae

Quae solutiones ob communes diuisores reducuntur ad sequentes simpliciores:

I ^o .	$p=14, q=13$	$r=13$ et $s=1$
II ^o .	$p=27, q=1$	$r=14$ et $s=12$
III ^o .	$p=22, q=16$	$r=17$ et $s=5$
IV ^o .	$p=23, q=21$	$r=22$ et $s=12$
V ^o .	$p=27, q=7$	$r=20$ et $s=14$
VI ^o .	$p=17, q=10$	$r=17$ et $s=3$
VII ^o .	$p=27, q=11$	$r=22$ et $s=16$
VIII ^o .	$p=19, q=8$	$r=19$ et $s=3$

hinc igitur facile quotcunque solutiones desiderentur deducere licet.